

A bhith an sàs le Ghàidhlig

Air-loidhne

Toraidhean an t-Suirbhidh
Giblean 2022

Clàr-innse

1.	Ro-ràdh agus Prìomh Thoraidhean	2
2.	Toraidhean an t-Suirbhidh	8
2.1	Freagairtean luchd-freagairt gun Gàidhlig	8
2.2	Freagairtean Luchd-ionnsachaidh	12
2.3	Cleachdadh na Gàidhlig air loidhne	16
2.4	Freagairtean Luchd-labhairt Fileanta	22
2.5	Luach na Gàidhlig	29
3.	Deamografach luchd-freagairt	31

1. Ro-ràdh agus Prìomh Thoraidhean

Tha sinn air a bhith ann an com-pàirteachas le Bòrd na Gàidhlig bho 2018 gus cleachdadadh is ionnsachadh Gàidhlig na h-Alba a mheudachadh am measg òigridh na h-Alba, agus gus inbhe deimhinneach den Ghàidhlig a bhrosnachadh.

Tha an suirbhidh seo mar phàirt den obair com-pàirteachais seo agus tha e a' leantainn air pròiseact sgrùdaidh a chaidh a dhèanamh sa Gheamhradh 2020-21. Tha e ag amas air ar tuigse àrdachadh anns na dòighean anns am bi daoine òga an sàs le Ghàidhlig air-loidhne, agus na goireasan agus na meadhanan chleachdas iad as trice nuair a bhios iad a' coimhead airson susbaint agus fiosrachadh ainmeachadh.

Tha sinn an dòchas gun cuidich toraidhean an t-suirbhidh seo sinn fhèin agus feadhainn eile san roinn gus ar taigse Ghàidhlig a leasachadh. Cuidichidh seo le na feumalachdan is miannan luchd-labhairt òga agus luchd-ionnsachaидh na Gàidhlig ann an Alba.

Ruith an suirbhidh eadar 30mh Samhain 2021 agus 28mh Gearran 2022 agus fhuair e **1,153** freagairtean slàn.

Notaichean

1. Chleachd an t-suirbhidh loidsig gus luchd-freagairt a stiùireadh gu ceistean a bha iomchaidh don eòlas aca. Mar sin, tha na mheudan sampaill airson ceistean eadar-dhealaichte bho cheist gu ceist. Chaith na mheudan sin ainmeachadh far a bheil seo iomchaidh.
2. Chaith ceudadan a chleachdadadh far an robh mheudan sampaill 80 no nas àirde. Far an robh mheudan sampaill nas lugh a 80, chaith àireamhan a 'chleachdadadh.
3. Chaith an aithisg sgrùdaidh mu dheireadh a sgrùdadadh a rèir sgìre ùghdarras ionadail. Cuiribh fios thugainn ma bhios ùidh agaibh anns na toraidhean gach sgìre fa leth.
4. Nuair a bha sinn a' mion-sgrùdadadh cheistean teacsa fosgailte, bha feadhainn de na fhreagaritean air an seòrsachadh mar neo-ionchaidh. Chaith an roinn-seòrsa seo a chleachdadadh nuair a bha freagaritean neo-mhothachail no nach robh iad air cuspair na ceiste fhreagairt. Chaith notaichean a chur san aithisg far an robh seo air tachairt.

Prìomh Thoraidhean

Chaidh iarraidh air luchd-freagairt fileantachd na Gàidhlig aca a fhèin-mheasadh aig toiseach na suirbhidh. **Thuirt an treas cuid (32.8%)** den luchd-fhreagairt gu robh iad **ag ionnsachadh Gàidhlig ann an cruth air choreigin.** Den fheadhainn a thuirt gur e luchd-ionnsachaидh a bh' annta, bha a' mhòr-chuid nan **luchd-tòiseachaidh (24.0%)**. B' e daoine **nach robh a' bruidhinn (61.1%)** a' bhuidheann na bu mhotha.

Neach gun Ghàidhlig

1. Thuirt **barrachd na an darna leth** den luchd-fhreagairt aig nach robh a' Ghàidhlig gu robh **ùidh aca ann an ionnsachadh na Gàidhlig (59.2%)**. 'S e àrdachadh a tha seo an taca ri toraidhean an t-suirbhidh roimhe (thuirt **49.6%** gun robh ùidh aca ann an ionnsacahdh na Gàidhlig).
2. Den luchd-fhreagairt aig **nach robh ùidh** ann an ionnsachadh na Gàidhlig chaidh faighneachd carson a bha iad den bheachd seo. B' e an cuspair a bu chumanta bho fhreagairtean **nach biodh ionnsachadh na Gàidhlig na bhuannachd phearsanta don neach.** Thuirt grunn den luchd-freagairt gun robh iad a' faicinn Gàidhlig mar **chànan "marbh" no cànan a tha "a' bàsachadh".** Thuirt luchd-freagairt **nach robh iad eòlach air duine aig an robh an cànan cuideachd.**

Chaidh an dà cheist a leanas fhaighneachd don luchd-fhreagairt a thuirt gu robh **ùidh aca ann an ionnsachadh na Gàidhlig.**

3. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh carson a tha ùidh aca ann an ionnsachadh na Gàidhlig agus b' e an adhbhar a bu chumanta gu bheil a' chànan **na pàirt chudromach de chultar is dearbh-aithne nàiseanta na h-Alba (62.9%).** Bha ùidh aig **barrachd 's an darna leth den luchd-fhreagairt (58.4%)** ann an cànan ionnsachadh **airson spòrs a-mhàin.**
4. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè an **seòrsa de shusbaint air-loidhne a chuidicheadh** a' Ghàidhlig ionnsachadh, b' e **bhideothan goirid** an leithid TikTok

agus Instagram Reels an taghadh na bu trice (**61.5%**). Dh'fhreagair a bharrachd na an darna leth an luchd-fhreagairt (**52.2%**) cùrsaichean structaraichte.

Luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig

1. Den fheadhainn a bha ag ionnsachadh na Gàidhlig, bha faisg air dà thrian den luchd-fhreagairt ag iarraidh ionnsachadh air sgàth 's gu bheil i na **phàirt chudromach de chultar is dearbh-aithne nàiseanta na h-Alba (66.0%)**. Bha barrachd na an darna leth an luchd-fhreagairt ag iarraidh a' chànan ionnsachadh air sgàith 's gun robh **ùidh aca ann an eachdraidh agus dualchas na h-Alba (56.5%)** no **airson spòrs a-mhàin (53.8%)**.
2. Nuair a chaith faighneachd dhaibh dè na **goireasan air-loidhne as fhèarr airson cuideachadh Gàidhlig ionnsachadh**, fhreagair **cha mhòr dà thrian** dhiubh **Duolingo (65.2%)**.
3. Nuair a chaith faighneachd dhaibh dè an **seòrsa shusbaint air-loidhne a chuidicheadh** leis a' bhith ag ionnsachadh na Gàidhlig, bha **bhideothan goirid** an leithid TikTok agus Instagram Reels air an taghadh a bu trice (**55.4%**). Fhreagair a bharrachd na an darna leth an luchd-freagairt (**53.6%**) cùrsaichean structaraichte.

Cleachdadh Gàidhlig Air-loidhne

1. Thuit a bharrachd na an darna leth de luchd-freagairt (**56.0%**) **nach robh iad a' faicinn no a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne**. Den fheadhainn **a chunnaic no a chleachd Gàidhlig air-loidhne**, b' e am freagairt a bu chumanta a chaith a thaghadh **gach mìos (31.2%)**.

Chaidh na ceistean a leanas a chur gu luchd-freagairt a chunnaic no a chleachd Gàidhlig air-loidhne.

2. Nuair a chaith faighneachd dhaibh **ciamar** a bha iad a' faicinn agus a' cleachdadh na Gàidhlig air-loidhne, thagh a bharrachd na an darna leth den luchd-fhreagairt **postan Gàidhlig air na meadhanan sòisealta (55.8%)**. B' ann a'

coimhead bhideothan no prògraman Tbh (41.0%) a bh' anns na roghainn coileanta cuideachd.

3. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh **càite** an robh iad a' faicinn agus a' cleachdadadh na Gàidhlig air-loidhne, fhreagair faisg air an darna leth **Duolingo (48.3%)** agus **Instagram (46.9%)**.
4. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè **seòrsa susbaint Ghàidhlig** a bha a' còrdadh riutha, bha **bhideothan goirid** leithid TikTok agus Instagram Reels air an taghadh na bu trice **(64.1%)**.

Chaidh na cheistean a leanas air am faighneachd don h-uile neach-freagairt.

5. Thuirt faisg air trì chairteal **(73.5%)** den luchd-fhreagairt gum **bu toil leotha barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn air-loidhne agus anns na meadhanan sòisealta**.
6. Den **fheadhainn a bhiodh airson barrachd susbaint fhaicinn**, thuirt faisg air trì chairteal dhaibh **(72.8%)** gum bu mhath leotha **bhideothan goirid** an leithid TikTok agus Instagram Reels fhaicinn.
7. A thaobh **far am biodh iad airson barrachd susbaint fhaicinn**, bha Instagram (74.1) agus TikTik (70.5%) air am freagairt na bu trice

Luchd-labhairt fileanta

1. Thuirt a' mhòr-chuid den luchd-freagairt **(64 a-mach à 69)** gu bheil iad a' **coimhead airson fiosrachadh air-loidhne tro Google**.
2. Thuirt barrachd na an darna leth an luchd-fhreagairt **(42 a-mach à 69)** gum **lorgadh iad goireas fiosrachaидh ann am Beurla** seach sa Ghàidhlig. Nuair a chaidh iarraidh orra an roghainn aca a mhìneachadh, rinn an fheadhainn a thagh **goireasan Gàidhlig** a' mhòr-chuid sin gus na **sgilean a bha aca mu thràth a leasachadh**. Thuirt luchd-freagairt a thagh **goireasan Beurla** gu bheil iad nas **phasa a thuigsinn, a chleachdadadh agus a ruigsinn na goireasan Gàidhlig**.

-
3. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè an seòrsa fiosrachaидh a bu toil leotha a bhith comasach air a lorg, no a lorg nas phasa sa Ghàidhlig, bha cothroman do dhaoine òga (43 a-mach à 69) agus cultar, ceòl agus ealain (41 a-mach à 69) air an taghadh na bu trice.
 4. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè na meadhanan a b' fheàrr leotha nuair a bha iad a' sireadh fiosrachaидh air-loidhne, bha **bhiveothan (48 a-mach à 69)** agus **post meadhanan sòisealta (45 a-mach à 69)** air an taghadh na bu trice.
 5. Nuair a chaidh faighneachd dhaibh dè na **làraich-lìn Ghàidhlig, goireasan air-loidhne, bùthan air-loidhne agus goireasan fiosrachaидh a bha "gu sònraichte math"**, bha **Am Faclair Beag (www.facclair.scot)** (55 a-mach à 69) air an taghadh na bu trice.
 6. Chaidh iarraidh air luchd-freagairt **mineachadh dè na goireasan Gàidhlig air-loidhne a bu toil leotha a bhith air an cruthachadh.** Bha iad na molaidhean a bu chumanta airson **goireasan mu ùidhean co-cheangailte ris a' Ghàidhlig leithid cultar, eachdraidh agus naidheachdan.** Bha ùidh cuideachd ann an **àitichean sònraichte Gàidhlig air na meadhanan sòisealta** a bharrachd air goireasan gus sgilean **Gàidhlig a leasachadh.**

Luach na Gàidhlig

1. Bha faisg air trì chairteal den luchd-fhreagairt (**72.2%**) den beachd gun robh **cultar agus dualchas** na Gàidhlig nan **rudan matha no luachmhor.**
 2. Thuirt barrachd is dà thrian den luchd-fhreagairt (**69.7%**) gun robh a' Ghàidhlig **luachmhor.**
-

2. Toraidhean an t-Suirbhidh

Fhuair an suirbhidh **1,153** freagairtean slàn.

Nuair a chaidh faighneachd dhaibh an ìre fileantachd aca a fèin-mheasadh, bha trian den luchd-fhreagairt nan luchd-ionnsachaidh aig ìre air choreigin (32.8%). Den fheadhainn a thuit gur e luchd-ionnsachaidh a bh' anna, b' e luchd-tòiseachaidh a bh' anns a' mhòr-chuid dhaibh. B' e daoine nach robh a' bruidhinn na Gàidhlig na bhuidheann as mothà.

Fileantachd	% freagairtean
Neo-labhairt	61.1%
Neach-ionnsachaidh tòiseachaidh	24.0%
Fileanta	6.0%
Neach-ionnsachaidh eadar-mheadhanach	5.2%
Neach-ionnsachaidh adhartach	3.6%

Freagairtean luchd-freagairt gun a' Ghàidhlig

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd don **706 luchd-freagairt** a thuit **nach robh a' Ghàidhlig aca.**

A bheil ùidh agad Gàidhlig ionnsachadh?

Thuit nas mothà na an darna leth den luchd-fhreagairt gu robh ùidh aca ann a bhith ag ionnsachadh na Gàidhlig (**59.2%**). 'S e àrdachadh a tha seo an tacà ri toraidhean an t-suirbhidh roimhe (nuair a thuit **49.6%** gun robh ùidh aca ann a bhith ag ionnsachadh na Gàidhlig).

Chaidh a' cheist a leanas fhaighneachd don **288** luchd-freagairt aig **nach robh** ùidh ann an Gàidhlig ionnsachadh.

Carson nach eil ùidh agad anns a' bhith ag ionnsachadh na Gàidhlig?

Chaidh a' cheist seo freagairt leis a h-uile neach-freaghairt. Bha fichead 's trì freagairtean duibh neo-iomchaidh.

Bha am beachd nach biodh ionnsachadh na Gàidhlig na buannachd phearsanta don neach air a nochdad na bu trice anns na freagairtean.. Thuirt grunn luchd-freagairt gun robh iad a' faicinn Gàidhlig mar chànan "marbh" no cànan a tha "a' bàsachadh". Thuirt luchd-freagairt cuideachd nach robh iad eòlach air duine aig an robh an cànan nas mothà.

Cuspair	freagairtean
Chan eil iad a' faireachdainn gum biodh ionnsachadh na Gàidhlig na buannachd dhaibh	69
Air fhaicinn mar chànan a tha a' bàsachadh/marbh	36
Chan aithne dhaibh duine aig a bheil Gàidhlig	30
B' fheàrr iad cànan eile ionnsachadh	29
Air fhaicinn mar mhion-chànan gun deagh adhbhar ga ionnsachadh	26
San fharsaingeachd chan eil ùidh ann an ionnsachadh	21
A' faicinn Gàidhlig mar rud ro dhoirbh airson ionnsachadh	17
Bidh Beurla cuideachd aig a' mhòr-chuid de dhaoine aig a bheil Gàidhlig	9
Chan eil ùine ann airson ionnsachadh	8
A' faicinn Gàidhlig mar rud 'dòrainneach'	8
Tha an cànan stèidhichte ann an sgìre sònraichte	5
Air fhaicinn mar a' cosgadh ûine	4
A' faireachdainn nach eil na goireasan iomchaidh aca airson Gàidhlig ionnsachadh	3

"I do not believe it is a helpful language to learn and most people in Scotland have never spoken it"

"I don't really know much about the Gaelic language"

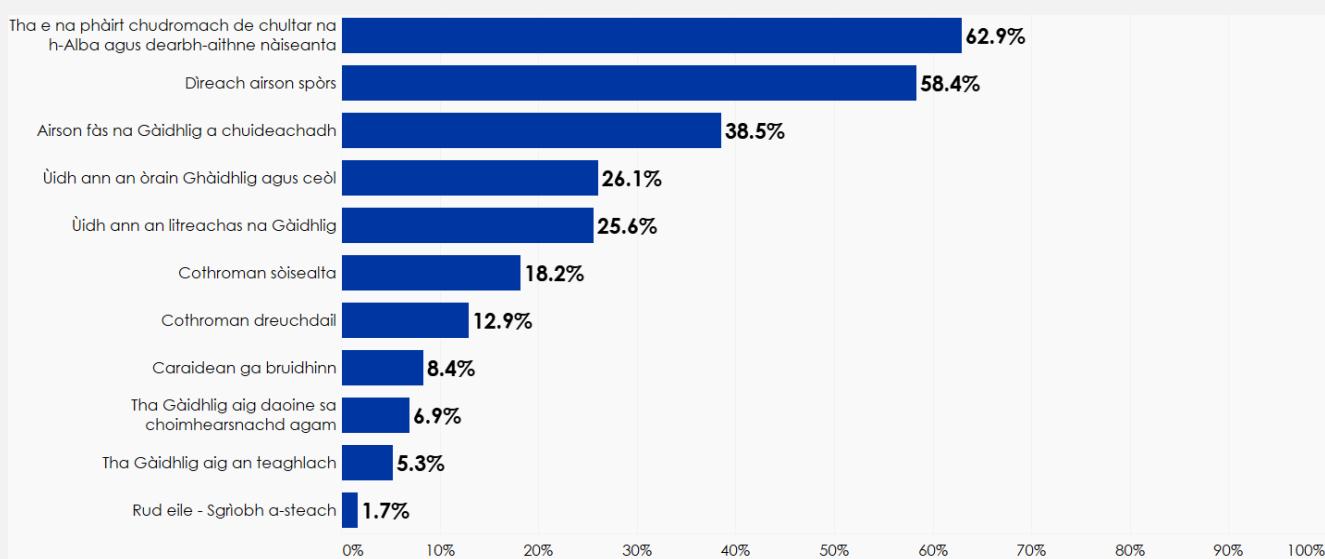
"It is a language with very few speakers throughout Scotland and the rest of the world. I would rather learn a language such as French, German, Mandarin or Spanish as they are much more likely to help me later in life"

"It's quite a dead language and would be more useful learning Chinese, Russian or Arabic"

Chaidh an dà cheist a leanas fhaighneachd dhan **418** luchd-freagairt aig **an robh** Ùidh ann an ionnsachadh na Gàidhlig.

Carson a tha ùidh agad Gàidhlig ionnsachadh?

B' e pàirt chudromach de chultar is dearbh-aithne nàiseanta na h-Alba an adhbhar chaideil a thaghadh as trice. Tha ùidh aig barrachd na na an darna leth den luchd-freagairt ann an ionnsachadh a' chàin airson spòrs a-mhàin. Bha caraidean, daoine sa choimhearsnachd aca no teaghlaich a tha ga bruidhinn air an taghadh na bu trice nam adhbharan an cànan ionnsachadh.

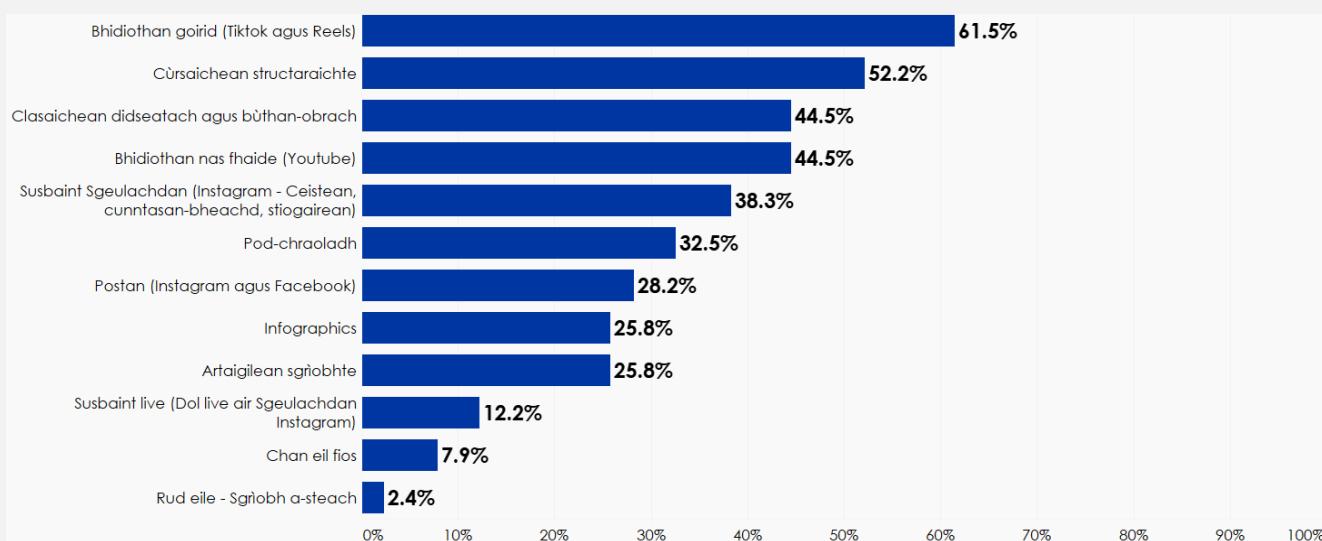
B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Thagh seachdnar luchd-freagairt "rud eile" mar fhreagairt. Chìtheair geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal.

cuspair	freagairtean
Is tol leotha a bhith ag ionnsachadh chànanan	2
Tha cuideigin san teaghach fileanta	1
Tha barrachd chothroman ann airson ionnsachadh sna làithean seo	1
Ùidh ann an coimeas le cànanan eile	1
Bheir e nas fhaisge don cultar	1

Dè an seòrsa de shusbaint air-loidhne a chuidicheadh tu gus Gàidhlig ionnsachadh?

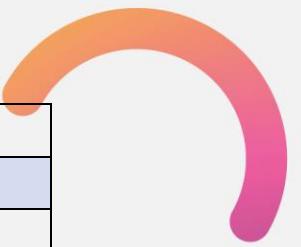
Bha bhideothean goirid, an leithid TikTok agus Instagram Reels air an taghadh as trice. Bha ùidh aig a bharrachd na an darna leth de luchd-freagairt ann an ionnsachadh a' chàin tro chùrsaichean structaraichte. B' e an seòrsa susbaint as cumanta a chaidh a thaghadh susbaint beò, an leithid Sgeulachdan Instagram.

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Thagh deichnear luchd-freagairt "rud eile" mar fhreagairt. Chìthean geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-iosal. Cha do fhreagair aon neach-fhregairt a' cheist seo.

Cuspair	Freagairtean
Duolingo	2
Sgoil /Esgoil	2
Filmichean	1

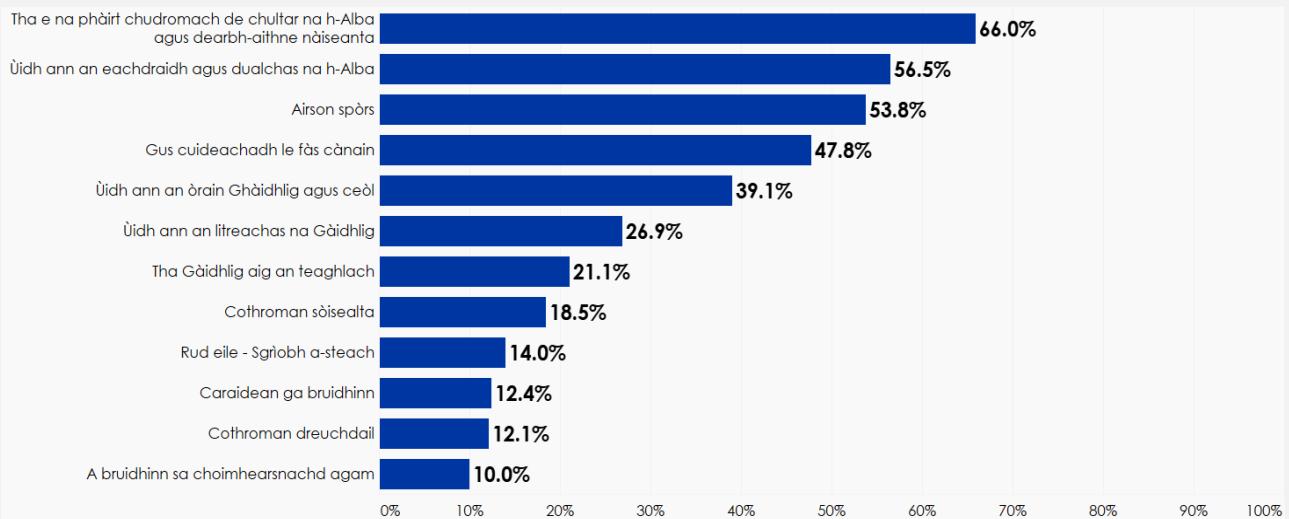
Geamannan	1
Leabhaircian	1
Eadar-theangachadh de orain Ghàidhlig	1
Prògraman Tbh le fo-thiotalan	1

Freagairtean bho Luchd-ionnsachaidh

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd dha **379 neach-freagairt** a fhreagair gum b' e **neach-tòiseachaidh, eadar-mheadhanach no neach-ionnsachaidh adhartach na Gàidhlig** a bh' anna.

Carson a tha thu airson Gàidhlig ionnsachadh?

Fhreagair cha mhòr dà thrian gu bheil a' Ghàidhlig na pàirt de chultar na h-Alba agus de dhearbh-aithne nàiseanta a th' anna. Bha a bharrachd na an darna leth den luchd-freagairt ag iarraidh a' chànan ionnsachadh air sgàth 's gun robh ùidh aca ann an eachdraidh is dualchas na h-Alba no airson spòrs a-mhàin. Cha do fhreagair mòran luchd-freagairt gun robh caraidean no daoine sa choimhairsnachd aig a bheil a' Ghàidhlig no gum biodh an cànan a thoirt cothroman dreuchdail dhaibh.

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

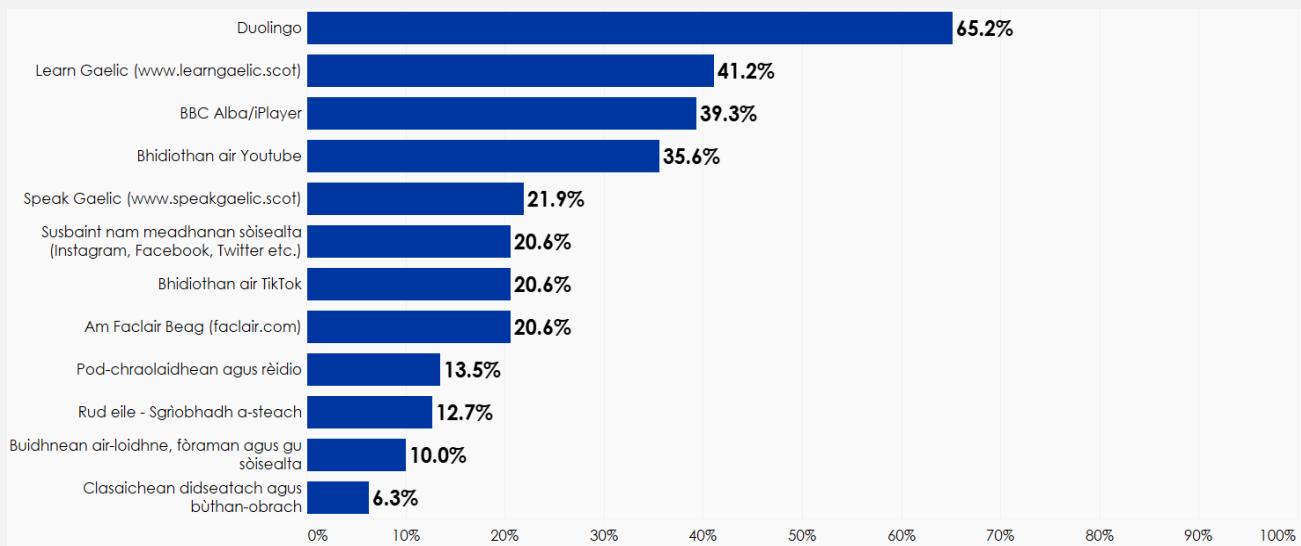
Thagh còigead 's a h-aon luchd-freagairt "rudeigin eile". Chìthean geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal.

Prìomh Cuspair	Cuspair	Freagairtean
Foghlam	A' dol gu sgoil Ghàidhlig	18
	Mar chuspair anns an sgoil	11
	Tidsear a' toirt buaidh ort	2
Ceanglaichean cultarach	Ag iarraidh gabhail ri dearbh-aithne	5
	Albannach	
Teaghach	Coltach ri Gàidhlig na h-Eireann	4
	Teaghach a' toirt buaidh ort	6
Ùidh anns a' Ghàidhlig	Ùidh ann an cànan ionnsachadh	1
	Ùidh ann am fuaimneachadh a' cànan	1
	Ùidh ann air a bhith ag ionnsachadh briathrachas	1
Rud eile	Airson Duais Duke of Edinburgh	1
	Airson planaichean san àm ri teachd gus a' Ghàidhlig a chleachdadh ann an dreuchd	1

Dè na goireasan air-loidhne a tha nas cuideachdaile airson a' Ghàidhlig ionnsachadh?

Fhreagair cha mhòr dà thrian de luchd-fhreagairt Duolingo. B' e clasaichean didseatach agus bùthan-obrach na freagairtean nach robh air an taghadh gu math tric.

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Fhreagair leth-cheud luchd-freagairt “rudeigin eile”. Chìthean geàrr-chunntas de na freagairtean seo gu h-ìosal.

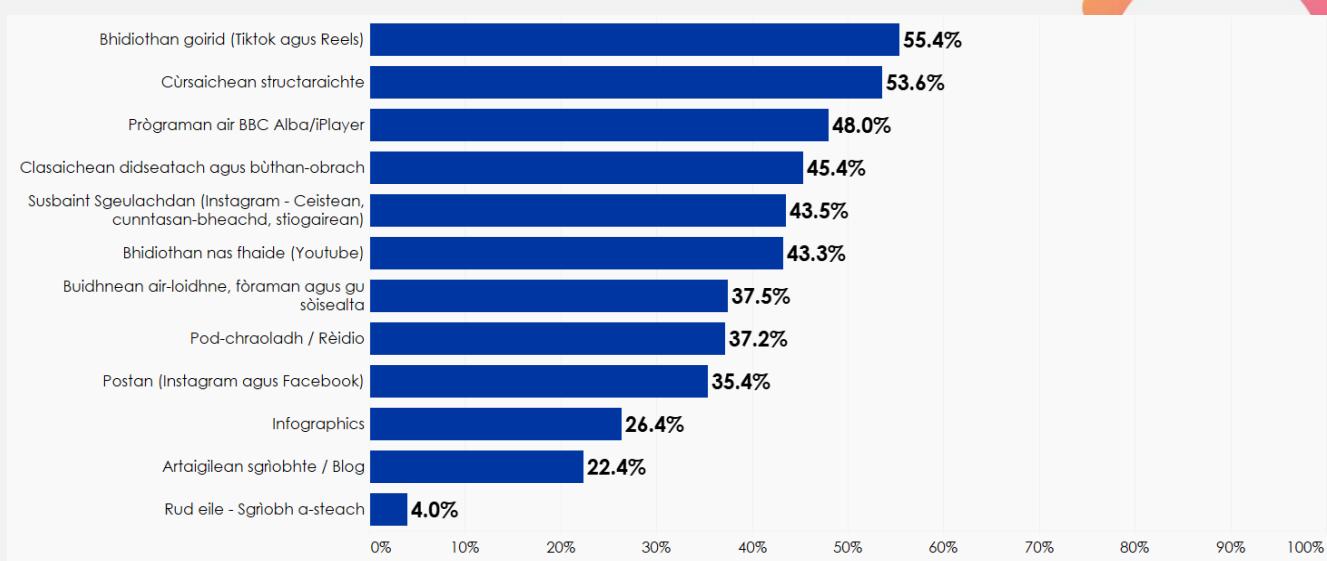

Cuspair	Freagairtean
Goireasan tron sgoil	29
Goireasan tro theaghach is caraidean	7
Leabhraichean agus CDan	3
BBC Bitesize	2
Duolingo	2
YouTube	2
Le bhith ag ionnsachadh chànanan eile	1
Mango Languages	1
Microsoft Teams	1
Neach-labhairt dùthchasach na Gàidhlig	1
Chan eil goireasan air an cleachdad	1

Dè an seòrsa susbaint a bhios nas cuideachdaile airson a' Ghàidhlig ionnsachadh nad bheachdsa?

Bha bhideothean goirid, an leithid TikTok agus Instagram Reels air an taghadh na bu trice. Tha àidh aig barrachd is an darna leth den luchd-fhreagairt ann an ionnsachadh a' chàin tro chùrsaichean structaraichte. Cha b' e artaigilean / blogaichean sgrìobte air an taghadh tric mar fheagairt.

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Fhreagair còig-deug neach-freagairt "rud eile" airson na ceist seo. Chìthean geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal.

Prìomh Cuspair	Cuspair	Freagairtean
Foghlam	Leasanan/cùrsaichean pearsanta	3
	In-ghabhal sa curraicealam na sgoile	2
Goireasan Gàidhlig a tha ann mar-thà	Leabhraichean/sgeulachdan Gàidhlig	2
	Òrain Ghàidhlig	1
Seòrsa de stuth ionnsachaidh	Goireasan mu dheidhinn fuaimneachaidh	2
	Goireasan mu dheidhinn gràmair	1
Fo-thiotalan / tar-sgrìobhaidhean / Dubaireachd fuame	Fo-thiotalan/tar-sgrìobhaidhean	2
	Dubaireachd fuame	1
Rud eile	In-ghabhal cultarach	1
	Soidhnichean rathaid	1
	Cha àrdaich goireasan an ùidh	1

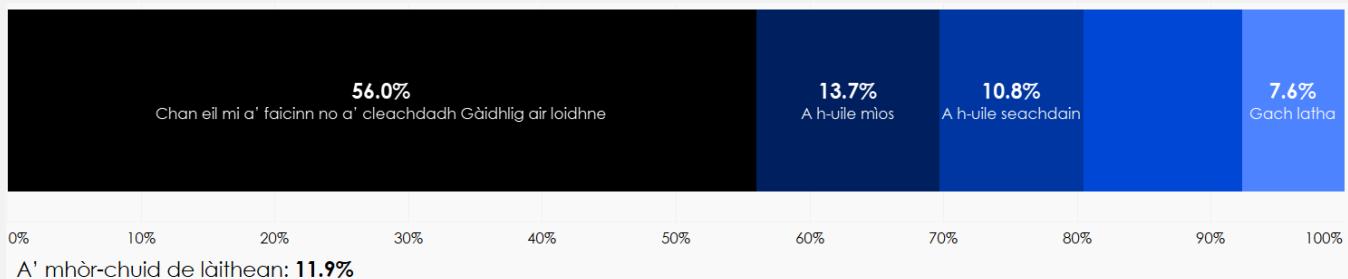
Cleachdadh Gàidhlig air loidhne

Chaidh a' cheist a leanas fhaighneachd don h-uile neach-freagairt.

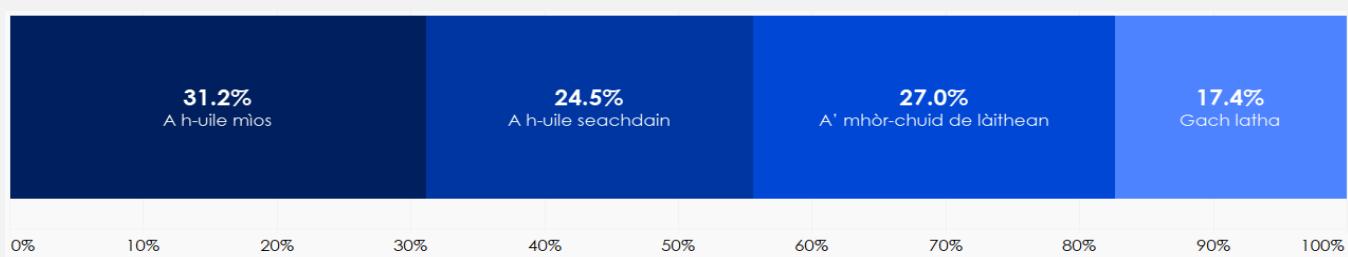

Dè cho tric a bhios tu a' faicinn no a' cleachdadh na Gàidhlig air-loidhne?

Fhreagair a bharrachd na na leth an darna leth den luchd-freagairt nach robh iad a' faicinn no a' cleachdadh Gàidhlig air-loidhne.

A-mach às an **507 luchd-freagairt a chunnaic no a chleachd Gàidhlig air-loidhne**, b' e 'a h-uile mìos' am freagairt as cumanta.

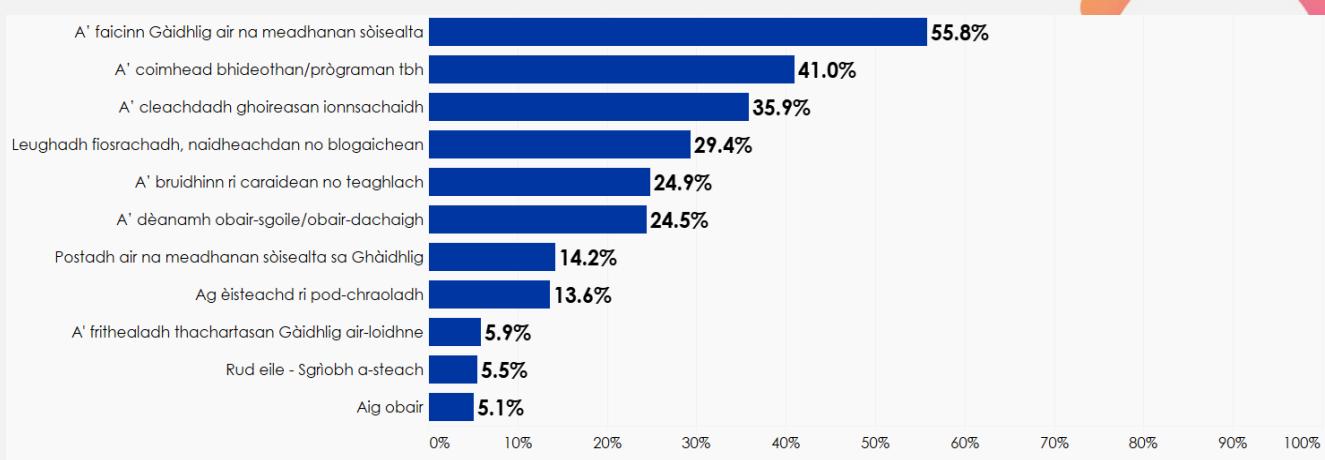

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd dhan **507 luchd-freagairt a chunnaic no a chleachd Gàidhlig air-loidhne**.

Ciamar a bha thu a' faicinn agus a' cleachdadh na Gàidhlig air-loidhne?

Bha còrr air an dàrna leth dhan luchd-fhreagairt a' faicinn puist Ghàidhlig air na meadhanan sòisealta. B' ann a bhith a' coimhead bhideothan no prògraman Tbh nam freagairtean cumanta nas moth. Cha b' e tachartasan Gàidhlig air-loidhne agus aig àm obair air an taghadh gu tric.

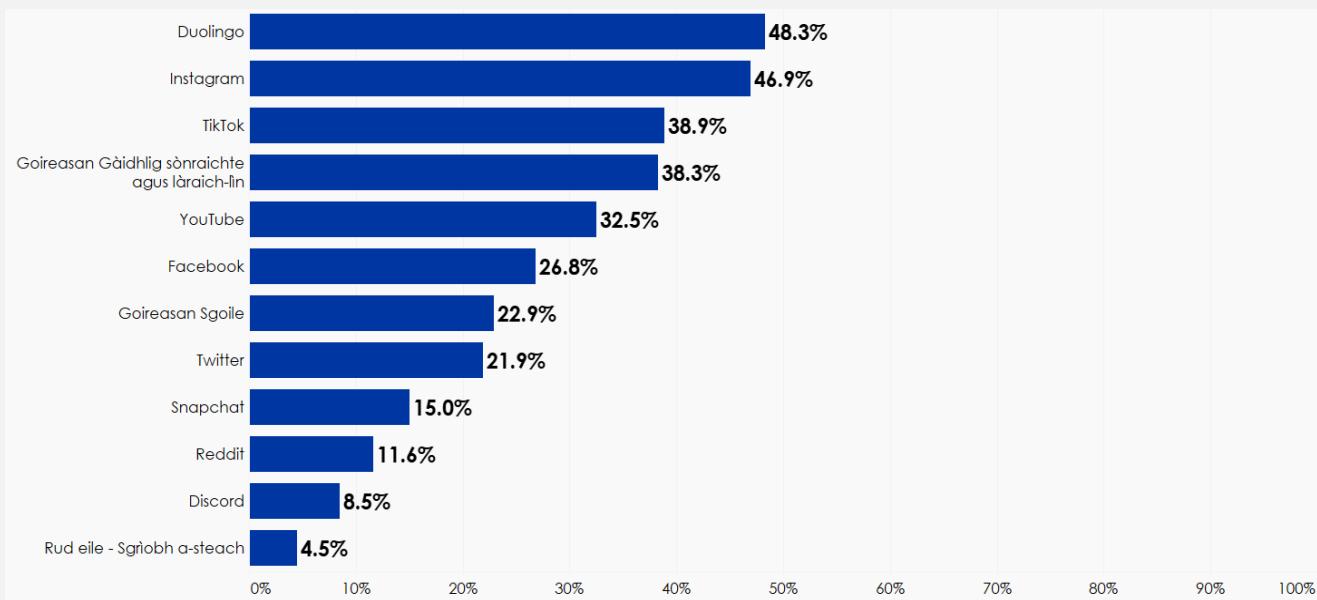
B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Fhreagair fichead 's a ochd luchd-freagairt rudeigin eile. Chìtheard geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal. Cha do fhreagair dithis a' cheist seo. Chaighd aon fhreagairt a sheòrsachadh mar neo-iomchaidh.

Prìomh Cuspair	Cuspair	Freagairtean
Ceol	Ceòl	7
	Young Scot	3
	Duolingo	1
Làraich-lìn / Apps	Roghainn-seòrsa Ghàidhlig air làraichean-lìn	1
	Làraich-lìn bhuidhnean Albannach eile	1
Sgoil	Sgoil	4
	Post-d bhon Sgoil	1
Àiteachan eile ann am bheatha	Soidhnichean rathaid	2
	Inneal-giùlain Bàlanaich	1
	Brandadh Ùghdarrasan ionadail	1
	Stèiseanan trèana	1
Nuair a thèid a chleachdad	Gun a bhith air a chleachdad gu tric	1
	Ann an ùine shaor	1
Rud eile	Rinn caraidean frìthealaiche-lìn	
	Gàidhlig	1
	Prògraman telebhisean	1
	Faclair Gàidhlig	1

Càite am faic thu agus a chleachdas tu Gàidhlig air-loidhne?

Thagh faisg air an darna leth den luchd-fhreagairt Duolingo agus Instagram. B' e Discord an taghadh as lughaidh.

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Fhreagair fichead 's a tri luchd-freagairt "rud eile". Chìtheair geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal. Cha do fhreagair triùir a' cheist seo.

Prìomh Cuspair	Cuspair	Freagairtean
Teachdaireachdan/Na meadhanan sòisealta	Tumblr	5
	WhatsApp	2
	Messenger	1
Tbh	BBC Alba	3
	BBC iPlayer	2
	Tbh	1
Ceòl	Leasanan ciùil	1
	Spotify	1
Àiteachan eile ann am fior bheatha	Soidhnichean rathaid	1
	Goireasan sgrìobhhte (leabhairchean)	1
Rud eile	Naidheachdan	1
	Iarrasan obrach	1
	Faclair (Gaelic Dictionary)	1

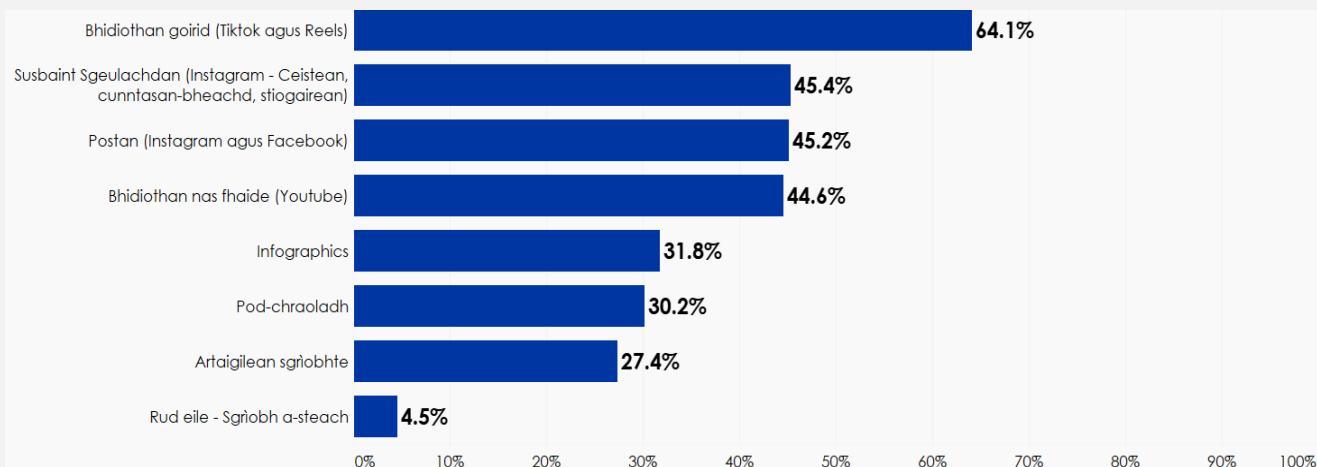
Chan eil iad a' cleachdad na Gàidhlig

Chan eil iad a' cleachdad na
Gàidhlig

2

Dè an seòrsa susbaint Àrd-Màiriach a tha a' còrdadh riut?

Bha **bhideothan goirid** leithid TikTok agus Instagram Reels air an taghadh na bu trice
Cha robh artaigilean sgriobhete an seòrsa susbaint air an taghadh gu tric.

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Fhreagair fichead 's a tri luchd-freagairt rudein eile. Chìthean geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal. Cha do fhreagair ceathrar a' cheist seo.. Bha aon fhreagairt air a sheòrsachadh mar neo-iomchaidh, thuit triùir luchd-freagairt nach robh iad mi cinnteach agus fhreagair ochdnar neach-freagairt "sion".

Cuspair	Freagairtean
Ceol	3
Sgeulachdan	2
Prògraman Tbh	2
Memes	1
Bhideothan fuaimneachaidh	1

Chaidh a' cheist a leanas fhaighneachd don h-uile neach-freagairt.

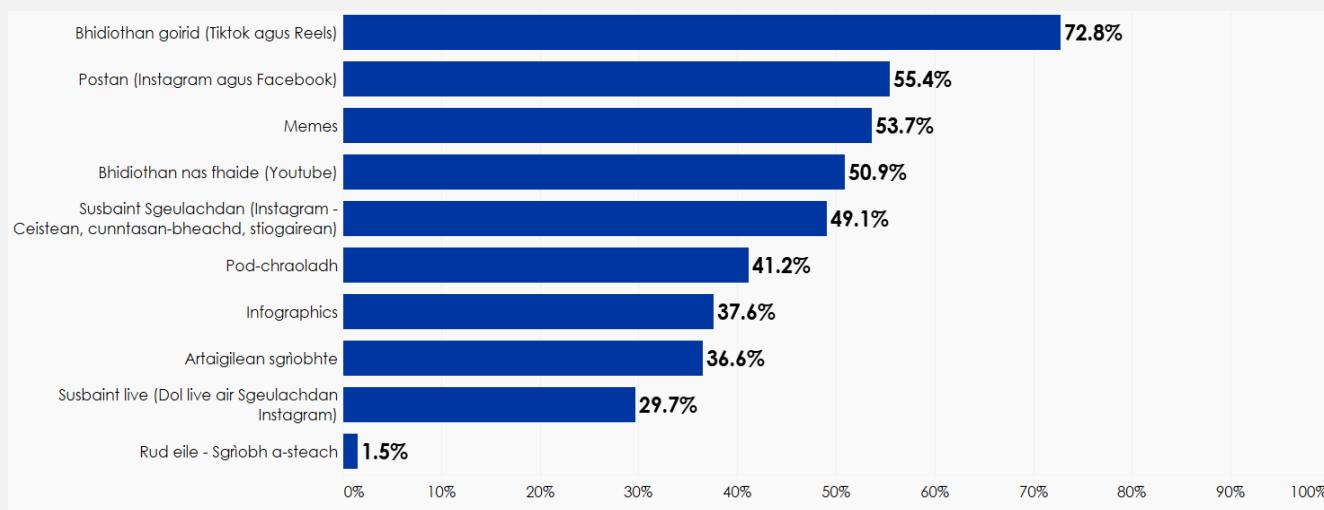
Am biodh tu airson barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn air-loidhne agus air na meadhanan sòisealta?

Fhreagair cha mhòr trì chairteal (**73.5%**) den luchd-fhreagairt gum biodh iad airson barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn.

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd don **848** luchd-freagairt a fhreagair gum biodh iad airson barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn anns a' cheist roimhe seo.

Dè an seòrsa susbaint Ghàidhlig a bharrachd a bhiodh tu airson fhaicinn?

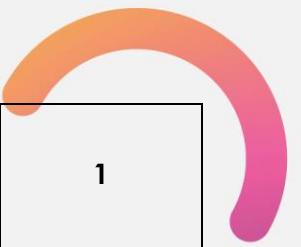
Bha **bhideothan goirid** an leithid TikTok agus Instagram Reels air an taghadh na bu trice. Cha b' e susbaint beò air a thaghadh gu tric.

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Fhreagair trì-deug luchd-freagairt *rudeigin eile*. Chìtheart gearr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal. Cha do fhreagair triùir a' cheist seo.

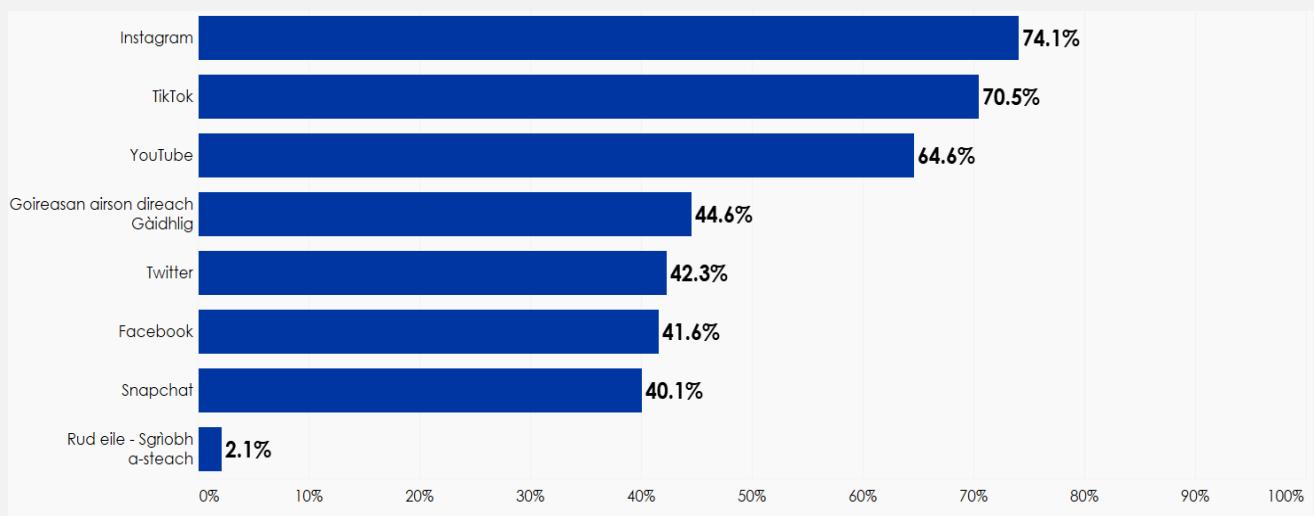
Prìomh Cuspair	Cuspair	Freagairtean
Geamannan bhidio	Geamannan bhidio	3
Susbaint air-loidhne	Ionnsachadh air-loidhne	1
	Duilleag iomairt Young Scot	1
	Duilleagan larach-lìn eile	1
Susbaint claisneachd	Ceol	2
	Leabhracinean-fuaime	1
	Fo-thiotalan/tar-sgrìobhaidhean	1

Fo-thiotalan/tar-sgrìobhaidhean/ dubaireachd fuaim	Dubaireachd fuaim	1
Cuspair susbaint	Susbaint mu Eachdraidh na h-Alba	1
	Innealan rannsachaidh	1
Rud eile	Memes	1
	Anns a h-uile àite	1

Càite am biodh tu airson barrachd susbaint Gàidhlig fhaicinn?

B' e **bhideothan goirid** leithid TikTok agus Instagram Reels air an taghadh na bu trice Bha Snapchat an seòrsa susbaint as lugha a chaidh a thaghadh. Cha robh Snapchat air a thaghadh gu tric.

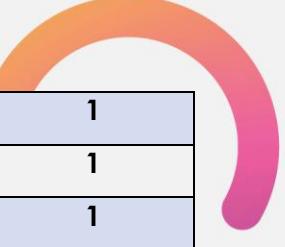

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Thagh ochd-deug luchd-freagairt rud eile. Chìtheart geàrr-chunntas de na freagairtean aca gu h-ìosal. Cha do fhreagair còignear a' cheist seo.

Prìomh Cuspair	Cuspair	Freagairtean
Air-loidhne / meadhanan sòisealta	Reddit	2
	Tumblr	2
	Làrach-lìn	1
Tbh/Streaming	TBh	2
	Seirbheisean sruthach	1
Meadhanan eile	Naidheachdan	1

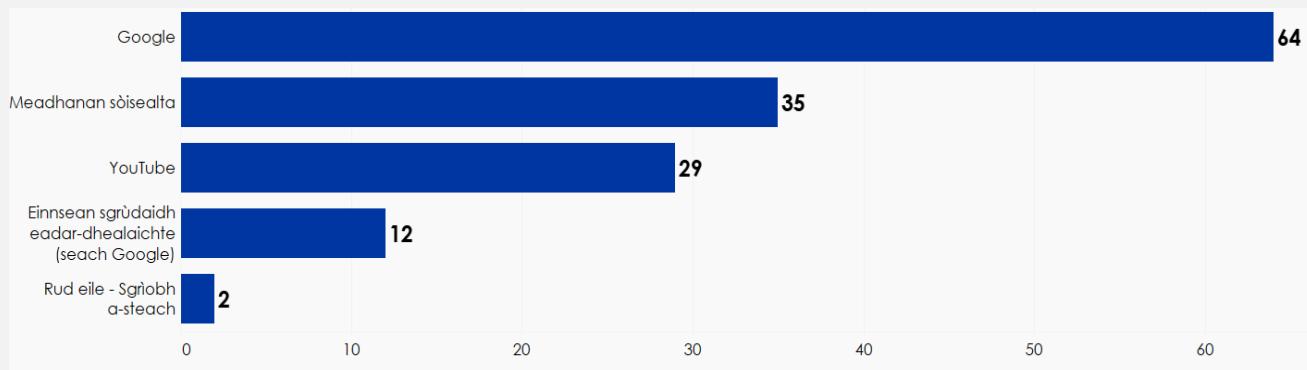
	Filmichean	1
	Geamannan bhidio	1
	Meadhanan san fharsaingeachd	1
Àiteachan eile ann am bheatha	Beatha làitheil	1
	Soidhnichean rathaid	1
	Seirbheisean Comhairle	1
Rudeigin eile	A h-uile àite	1
	Cànain san sgoil	1
	Beachd mu dheidhinn Snapchat	1

Freagairtean bho Luchd-labhairt Fileanta

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd dhan **69 luchd-freagairt** a fhreagair gun robh iad **fileanta sa Ghàidhlig**. Tha a h-uile graf san earrann seo air aithris ann an àireamhan slàn seach ceudadan leis gu bheil meud an t-sampall nas lughna 80 luchd-freagairt.

Càite am bi thu a' coimhead airson fiosrachadh air-loidhne?

Fhreagair a' mhòr-chuid de luchd-freagairt Google. Cha b' e einnsean sgrùdaidh eadar-dhealaichte air a thaghadh gu tric mar fhreagairt.

'S e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 69.

Fhreagair dithis luchd-freagairt "Rudeigin eile". Chìthean na freagairtean aca gu h-ìosal.

Freagairtean
Faclairean agus làraichean-lìn Gàidhlig
Làraich-lìn ùra

Nam biodh tu a' coimhead airson fiosrachadh agus nan robh fios agad gu robh e ri fhaighinn ann an Gàidhlig agus Beurla, dè an goireas a chleachdadadh tu?

Fhreagair nas mothà na leth an luchd-fhreagairt (42) Beurla an taca ri 27 luchd-freagairt a thagh Gàidhlig. Chaith iarraidh air luchd-freagairt mion-fhiosrachadh an taghadh aca a mhìneachadh.

Carson a chleachdas tu goireas Gàidhlig?

Thug a h-uile neach-freagairt a chaith fhaighneachd an cheist seo freagairt sgrìobhte. Chaith aon fhreagairt a sheòrsachadh mar neo-iomchaidh.

Bha an cuspair a bu chumanta a thogail airson na sgilean Gàidhlig a tha aca a leasachadh. Thuit cuid eile gur e rud math a bhith a' cleachdadadh goireasan Gàidhlig a bha rim faighinn.

Cuspair	Freagairtean
Sgilean Gàidhlig a leasachadh	11
Tha e math goireasan Gàidhlig a chleachdadadh	7
Neach-labhairt dùthchasach na Gàidhlig	3
San fharsaingeachd b' fheàrr le goireasan Gàidhlig	2
Nas fhada a thuigsinn	1
Tha e spòrsail	1
Tha iad air an cleachdadadh anns an sgoil	1

"Air sgath tha mi airson cothrom sam bith a' ghabhail airson an Ghàidhlig agam a' leasachadh agus 's doch gun ionnsaich mi faclan ùra" [Because I want to take any opportunity I can to improve my Gaelic and maybe I'll learn new words]

"To encourage more websites to have information in Gaidhlig"

"To keep my Gaelic skills to a maximum, and because I prefer using Gaelic"

"I love that I'm able to speak Gaelic and if I had more Gaelic resources I would prefer to use them instead of English"

Carson a chleachdas tu an goireas Beurla?

Fhreagair a h-uile neach-freagairt an ceist seo. Thogar gun robh goireasan Beurla na b' fhasa a thuiginn, a chleachdadadh agus a faighinn na goireasan Gàidhlig.

Cuspair	Freagairtean
Nas fhasa a thuiginn	16
Nas fhasa a chleachdadadh	9
Nas fhasa faighinn	6
A' creidsinn gu bheil goireasan sa Bheurla nas fheàrr	5
Èiginneach a thaobh càileachd ghoireasan Gàidhlig	5
Chan urrainn Gàidhlig a bhruidhinn	1

"Oir that e nas fhasa, tha barrachd daoine a cleachadh beurla"

[It is easier, more people use English]

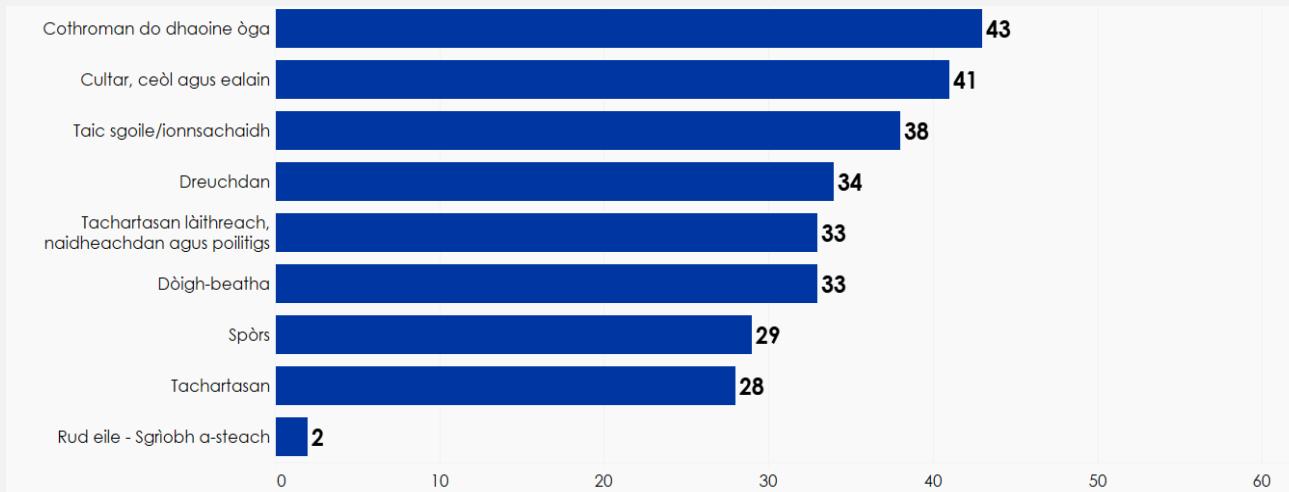
*"Gaelic is my second language so I feel I'd understand the source better in English
(Occasionally when I'm reading in Gaelic, I'm unsure about the meaning of some
fragments of text)"*

*"It's more commonly used and a lot of search engines don't understand what your
trying to say"*

*"I always feel the Gaelic translations are simplified when the article etc. was originally
written in English"*

Dè am fiosrachadh a bhiodh tu airson lorg, no airson lorg nas fhasa, sa Ghàidhlig?

B' e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, agus mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 100%.

Bha na roghainnean a bu chumanta a chaiddh a thaghadh cothroman do dhaoine òga agus cultar, ceòl agus ealain. Bha spòrs is tachartasan na roghainnean a bu lugha a chaiddh a thaghadh.

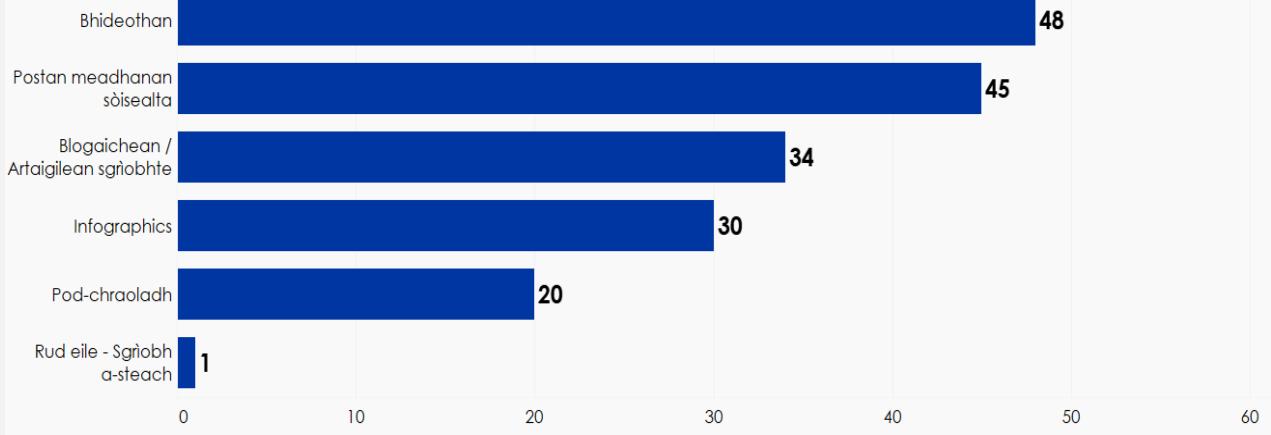
Fhreagair dithis luchd-freagairt rud eile. Tha na freagairtean aca gu h-ìosal.

Freagairtean	
Buidhnean	
Eachdraidh	

Dè na meadhanan as fheàrr leat cleachdadadh nuair a bhios tu a' coimhead airson fiosrachadh air-loidhne?

Bha bhideothan agus puist meadhanan sòisealta na roghainnean as cumanta a chaiddh a thaghadh. Cha b' e pod-chraolaidhean air a thaghadh gu tric.

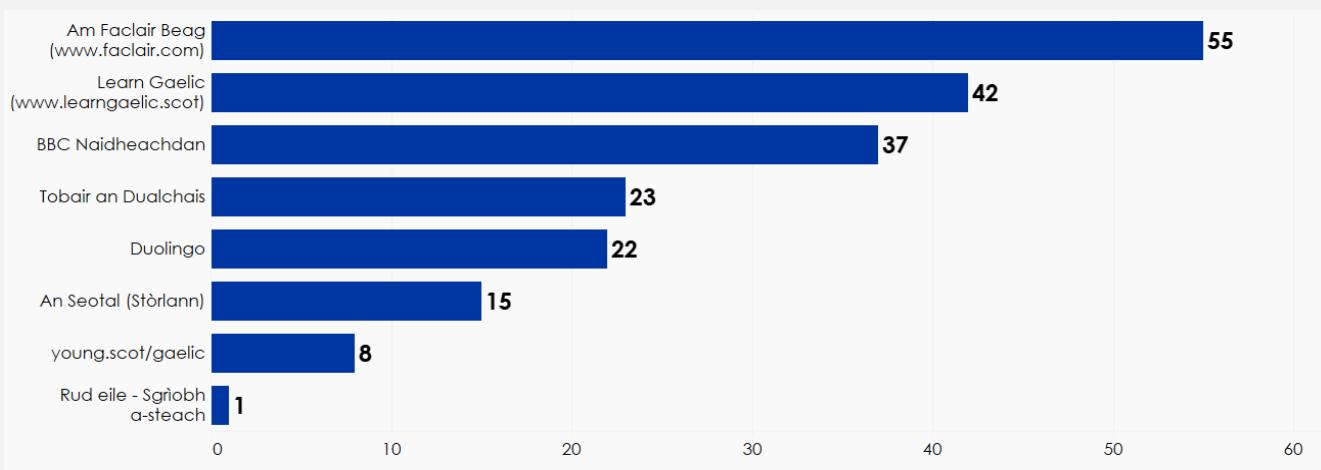
'S e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 69.

Thagh aon neach-freagairt am freagairt "rud eile". Bha iad a bruidhinn mu dheidhinn "Google".

Bha toraidhean na ceiste seo coltach ris an fheadhainn san t-suirbhidh mu dheireadh a thaobh roghainn, ged a bha puist meadhanan sòisealta nas cumanta air an taghadh san t-suirbhidh as ùire seo.

Dè na làraich-lìn, goireasan air-loidhne, stòran air-loidhne, tobraichean fiosrachaидh Ghàidhlig a tha math nad bheachd-sa?

Thagh a' mhòr-chuid den luchd-fhareagairt Am Faclair Beag. Cha robh iomairt Young Scot air a taghadh gu tric.

'S e ioma-roghainn a bh' anns a' cheist seo, mar sin cha bhi na toraidhean gu h-iomlan 69.

Thagh aon neach-freagairt am freagairt "rud eile". Thug iad iomradh air "Am Baile (Eachdraidh is Cultar na Gàidhealtachd)".

Nam b' urrainn dhut goireas Gàidhlig air-loidhne a chruthachadh, dè biodh tu ag iarraidh / cò ris a bhiodh e coltach?

Fhreagair ceathrad 's a h-aon neach-freagairt a' cheist seo. Chaidh trì freagairtean a sheòrsachadh mar neo-iomchaidh.

Bha a' mhòr-chuid de na beachdan air goireasan mu ùidhean co-cheangailte ris a' Ghàidhlig cultar, eachdraidh agus naidheachdan a mholadh. Bha ùidh cuideachd ann an seanailean sònraichte Gàidhlig air na meadhanan sòisealta a bharrachd air goireasan gus sgilean Gàidhlig dhaoine a leasachadh.

Prìomh Cuspair	Cuspair Dàrnach	Freagairtean
Fiosrachadh mu ùidhean co-cheangailte ris a' Ghàidhlig	Goireas airson ionnsachadh mu chultar agus eachdraidh na Gàidhlig	4
	Goireas naidheachdan Gàidhlig	3
	Làrach-lìn le susbaint Gàidhlig	3
	Goireas dreuchd Gàidhlig	1
	Goireas fiosrachaидh airson tachartasan Gàidhlig	1
	Bùth air-loidhne airson stuthan Gàidhlig a cheannach	1
Na meadhanan sòisealta	Àite air-loidhne sòisealta Gàidhlig gus ceangal a dhèanamh ri luchd-ionnsachaидh agus luchd-labhairt na Gàidhlig eile	7
	Pod-chraolaidhean Gàidhlig	3
	Gàidhlig TikToks	2
Goireasan airson Gàidhlig a leasachadh	Goireasan eadar-theangachaидh Gàidhlig nas fheàrr	3
	Sgoil Ghàidhlig/goireas ionnsachaيدh	2
	Goireas òrain Ghàidhlig	2
	Goireasan bhidio Gàidhlig	2
	Goireasan briathrachais na Gàidhlig	2
Rud eile	Goireasan a tha cho math ri goireasan Beurla	1
	A' cleachdadadh na Gàidhlig ann an goireasan a th' ann mar-thà an àite a bhith a' cruthachadh feadhainn ùra	1

"Goireas airson eachdraich gaidhlig agus cuideachd aite far an urrainn thu a' lorg a-mach mu dheidhinn ainmean-àite agus de tha iad a' ciallachadh" [A resource for Gaelic history and a place where you could find out about place names and what they mean]

"Fear airson abairtean Gaidhlig. 'S doch a gu bheil sin ann ach bhiodh e math. Far an urrainn dhut an seann abairt a cur a-steach is tha e ag innse dhut an ciall is an eadar-theangachadh" [One for Gaelic expressions. Maybe there is one but it wouldnt be good. Where you could search for the expression and it would tell you what it means and also the translation]

"Fear a bha nas mÃ¬-fhoirmal tha a' mhòr-chuid de goiresan a tha mi a cleachadh airson obair sgoile bhiodh math ma bha fear ann a bha direach airson ruden spòrsail, airson òigridh" [One that is less formal, most of the resources that I use are for school work. It would be good if there was one just for fun stuff for young people]

"I would want a YouTube channel aimed at teenagers that cover many topics from current events, lifestyle and video games to school subjects"

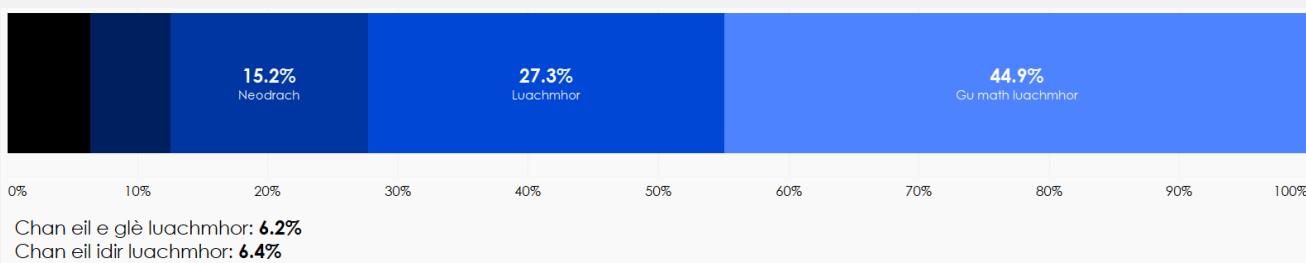
Luach na Gàidhlig

Chaidh na ceistean a leanas fhaighneachd don h-uile neach-freagairt.

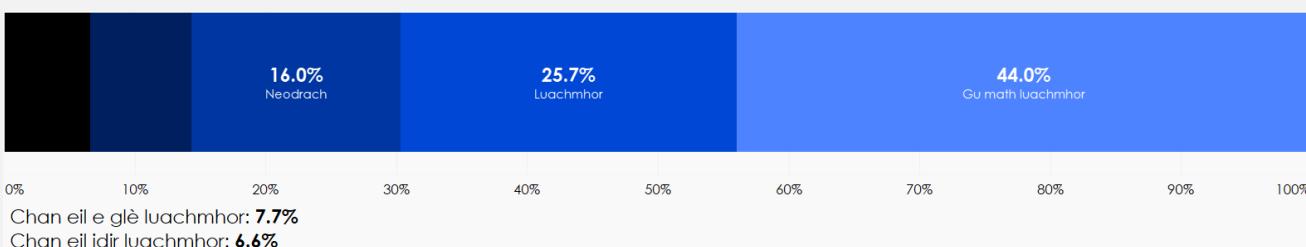
Dè cho luachmhor sa tha cultar agus dualchas na Gàidhlig?

Bha faisg air trì chairteal (**72.2%**) den luchd-fhreagairt den bheachd gun robh cultar is dualchas na Gàidhlig rud luachmhor no fior luachmhor.

Dè cho luachmhor sa tha a' Ghàidhlig?

Bha a bharracdha dà thrian (**69.7%**) den luchd-fhreagairt nam beachd gu bheil Ghàidhlig luachmhor no fior luachmhor.

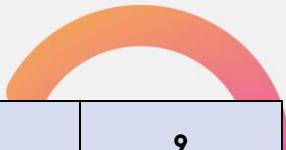
Dè eile a bhiodh tu airson innse dhuinn mun t-susbaint agus am fiosrachadh Gàidhlig againn?

Fhreagair naochad 's a h-aon neach-freagairt seachad a' ceist seo. Bha fichead freagairt air an seòrsachadh mar neo-iomchaidh.

Bha a' mhòr-chuid den luchd-fhreagairt a' toirt seachad freagairtean math mun t-susbaint a tha a' dèanamh ma-thà. Bha beachdan neo-dheimhinneach ann, cuid den luchd-fhreagairt seo nach robh a' tuigsinn feum susbaint Ghàidhlig.

Prìomh Cuspair	Cuspair Dàrnach	Freagairtean
Beachdan math	Beachd math san fharsaingeachd a thaobh susbaint a tha air a riochdachadh	11
	A' brosnachadh cultar na h-Alba	9

	Bu toil leotha barrachd stuth Gàidhlig fhaicinn ga riochdachadh	9
	Tha susbaint furasta a thuigsinn	8
	Tha susbaint fiosrachail agus ìre de mhathas àrd	4
	Tha e furasta faighinn dhan susbaint	3
	Moladh airson susbaint TikTok	1
Beachdan neo-dheimhinneach	Chan eil e a' tuigsinn feum no buinteanas airson susbaint Gàidhlig	10
	A' smaoineachadh gu bheil an susbaint rud beag dòrainneach	4
Rud eile	Feumaidh susbaint a bhith air a bhrosnachadh nas fheàrr	4
	A' faireachdainn nach eil Gàidhlig san fharsaingeachd ruigsinneach	3
	Chan eil iad eòlach air duine sam bith a chleachdas a' Gàidhlig	1
	Chan eil iad eòlach air susbaint Gàidhlig Young Scot	1
	Bu toil leotha gum biodh susbaint Ghàidhlig a bhith nas fhasa re lorg	1
	Bu toil leotha clasaichean is tachartasan Gàidhlig fhaicinn	1

"Tha e math faicainn goireasan is stuth gaidhlig air larach-lin a tha airson a mhor chuid anns a bheurla" [It is good to see resources and Gaelic stuff on the internet because most of it is in English]

"I really enjoy it, especially seeing it in bitesize pieces on social media - it's easier to learn and take in because it's entertaining and brief"

"I have to admit, I haven't particularly engaged with the Young Scot Gaelic content. I think I would be more interested if it had more of an attention-grabbing purpose - eg talking about Harry Potter in Gaelic"

"It doesn't reach a wide and enthusiastic enough audience who are willing to learn. Many people ignorantly shrug their shoulders at it"

3. Deamografach an luchd-freagairt

Dè an aois a tha thu?

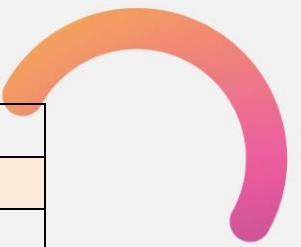
Bha a bharrachd na an darna leth den luchd-fhreagairt (61.1%) fo aois 18. Bha a' mhòr-chuid dhaibh 16 no 17.

Aois	% Freagairt	Aois	% Freagairt
11	0.2%	19	8.2%
12	4.8%	20	6.8%
13	7.2%	21	5.4%
14	11.4%	22	3.0%
15	9.8%	23	1.8%
16	13.3%	24	2.8%
17	14.6%	25	2.9%
18	8.0%		

Dè an Ùghdarris lonadail anns a bheil thu a' fuireach?

Bha freagairtean ann bho dhaoine a bha a' fuireach anns na 32 Ùghdarrasan lonadail gu lèir. Thàinig a' mhòr-chuid de fhreagairtean bho dhaoine a bha a' fuireach ann an Dùn Èideann agus Glaschu.

Ùghdarris lonadail	% Freagairt
Cathair Obar Dheathain	3.5%
Siorrachd Obar Dheathain	3.3%
Aonghas	1.9%
Earra Ghàidheal is Bhòid	0.9%
Dùn Èideann	15.1%
Siorrachd Chlach Mhanainn	1.0%
Dùn Phris is Gall-Ghàidhealaibh	2.9%
Cathair Dhùn Dè	2.9%
Siorrachd Àir an Ear	2.0%
Siorrachd Dhùn Bhreatainn an Ear	2.4%
Lodainn an Ear	3.2%

Siorrachd Rinn Friù an Ear	2.3%
An Eaglais Bhreac	2.5%
Fìobha	5.5%
Għlaschu	12.5%
Gaidhealtachd	4.8%
Inbhir Chluaidh	1.3%
Meadhan Lodaïnn	3.3%
Moireibh	1.0%
Siorrachd Àir a Tuath	2.3%
Siorrachd Lannraig a Tuath	5.3%
Arcaibh	0.3%
Peairt agus Ceann Rois	3.7%
Siorrachd Rinn Friù	2.0%
Criochan na h-Alba	1.8%
Eileanan Shealtainn	0.3%
Siorrachd Àir a Deas	1.2%
Siorrachd Lannraig a Deas	3.2%
Sruighlea	2.2%
Siorrachd Dhùn Bhreatainn an lar	1.5%
Lodaïnn an lar	2.8%
Na h-Eileanan an lar	1.2%

Aithne Gnè

Aithne Gnè	% Freagairt
Boireann	51.5%
Fireann	38.0%
Neo-bhìnnearaidh	5.0%
B' fheàrr leam gun a bhith ag ràdh	4.2%
Ann an dòigh eile	1.3%

Dè an cinneadh a th' agad?

Cinnidheachd	% freagairt
Geal/Geal Albannach/Geal Breatannach	73.9%
Àisianach/Àisianach Albannach/Àisianach Breatannach	6.1%
B' fheàrr leam gun a bhith ag ràdh	4.1%
Geal eile	2.6%
Èireannach	2.3%
Sìonach/Sineach Albannach/Sìneach Breatannach	2.3%
Afraganach/Afraganach Albannach/Afraganach Breatannach	2.2%
Buidhnean no loma Eitneach Measgaichte	1.7%
Pòlainneach	1.6%
Arabach/Arabach Albannach/Arabach Breatannach	1.1%
Eile	0.7%
Neach-siubhail	0.6%
Dubh/Dubh Albannach/Dubh Breatannach	0.4%
Caribbean/Caribbean Albannach/Caribbean Breatannach	0.3%

Cuiribh fios thugainn

Rowan Morris, Oifigear Lèirsinn/Tuigse agus Fiosrachaidh

rowanm@young.scot

0131 313 2488

John Nicholson, Neach-taic Susbaint Didseatach Gàidhlig

johnn@young.scot

0131 313 2488

Young Scot

Caledonian Exchange
19A Canning Street
Edinburgh
EH3 8EG

youngscot.net/news

info@young.scot

@YoungScot

YoungScot

